

TERCIÁRNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Ing. Petra Chmielová, Ph.D.

TERCIÁRNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Definice:

- ▶ Jedná se o vzdělávání, které umožňuje realizovat vzdělávací aktivity ve specializovaných studijních oborech, přičemž v této činnosti plynne navazuje na vzdělávání sekundární.
- ▶ Za součást terciárního vzdělávání je považováno nejen akademické vzdělávání, ale také další odborné a profesní vzdělávání.

ČLENĚNÍ TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Dva základní stupně:

1. Vzdělávání prvního stupně:

- nesměruje přímo k dosažení vědecké kvalifikace a dělí se na:

- nižší terciární vzdělávání (programy krátkého cyklu terciárního vzdělávání a bakalářské studijní programy),
- vyšší terciární vzdělávání (magisterské studijní programy nebo programy jim odpovídající úrovně).

2. Vzdělávání druhého stupně:

- směřuje přímo k dosažení vědecké kvalifikace a jeho součástí jsou doktorské studijní programy

ČLENĚNÍ TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Dle typu studia:

1. Vyšší odborné:

- vyšší odborné vzdělávání na konzervatoři,
- vyšší odborné vzdělávání realizováno na vyšší odborné škole.

2. Vysokoškolské:

- bakalářské studijní programy,
- nestrukturované magisterské studijní programy,
- navazující magisterské studijní programy,
- doktorské studijní programy.

VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ

- ▶ **Konzervatoře** nebo vyšší **odborné školy**.
- ▶ Absolventi získávají označení „diplomovaný specialista“ se zkratkou DiS.
- ▶ Zřizovatelem může být státní správa ve školství či jiný ústřední orgán státní správy, privátní sektor, církve nebo kraj -> tyto školy mohou mít charakter školy církevní, soukromé, státní či veřejné.
- ▶ **Základní podmínkou**, aby škola získala právo poskytovat vzdělání a vydávat o tom doklady stanovené školským zákonem je její zápis do **školského rejstříku**.

Konzervatoř

- ▶ Šestiletý nebo osmiletý vzdělávací program.
- ▶ Konzervatoř je střední odbornou školou, která poskytuje umělecké vzdělávání v šesti a osmiletých programech zaměřených na hudbu, zpěv, hudebně dramatické umění či tanec.
- ▶ Studenti konzervatoře získají po úspěšném ukončení studia buď:
  - odborné vzdělání v konzervatoři,
  - střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Vyšší odborná škola (VOŠ)

- ▶ Tří nebo tři a půl letý vzdělávací program.
- ▶ Pro přijetí na VOŠ je nutné splnit dvě základní podmínky:
  - získat střední vzdělání s maturitní zkouškou,
  - splnit přijímací řízení VOŠ.
- ▶ Cílem těchto škol je tak poskytovat středoškolsky vzdělaným studentům profesně orientované terciární vzdělávání neuniverzitního charakteru.
- ▶ Studium na VOŠ je ukončeno absolutoriem.
- ▶ Vzdělávání může být realizováno formou denního, večerního, dálkového, distančního či kombinovaného studia.

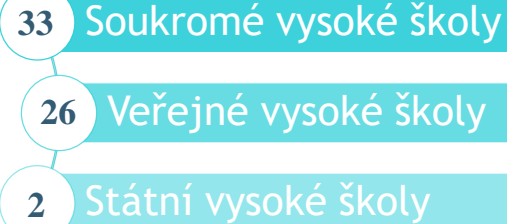
VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

- ▶ Toto vzdělání je možno získat na **vysokých školách**.
- ▶ Nejvyšší článek vzdělávací soustavy.
- ▶ V ČR existuje třístupňová struktura:
  1. bakalářské studijní programy (3 až 4 roky studia),
  2. magisterské studijní programy → nestrukturované, navazující,
  3. doktorské studijní programy (3 až 4 roky studia).

Vysoká škola (VŠ)

- ▶ Vrcholné centrum vzdělanosti, nezávislého poznání a tvůrčí činnosti.
- ▶ VŠ jsou zřizovány buďto zákonem nebo na základě státního souhlasu:
  - **veřejné** (zřízeny zákonem, který je může zrušit),
  - **státní** (vojenské a policejní vysoké školy),
  - **soukromé** (právnícké osoby, které dostaly státní souhlas působit na území ČR jako soukromá škola).
- ▶ Dále můžeme VŠ členit na:
  - **neuniverzitní** (nečlení se na fakulty),
  - **univerzitní** (uskutečňují všechny typy studijních programů).

Počet vysokých škol v České republice

Zdroj: Webový portál Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy [online] [vid. 28. března 2022]. Dostupné z <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/prehled-vysokych-skol-v-cr-3>

NÁRODNÍ AKREDITAČNÍ ÚŘAD PRO VYSOKÉ ŠKOLSTVÍ (NAÚ)

- ▶ Studium na VŠ je realizováno v souladu se studijním plánem, který je součástí příslušného akreditovaného studijního programu -> akreditaci pro tyto studijní programy uděluje Národní akreditační úřad pro vysoké školství.
- ▶ Jedná se o nezávislý úřad, který vykonává kontrolu zaměřenou na dodržování právních předpisů při uskutečňování činností, pro něž vysoká škola získala akreditaci a realizuje vnější hodnocení všech činností této vysoké školy.

LEGISLATIVNÍ RÁMEC TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ze dne 24. září 2004

Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (Zákon o vysokých školách) ze dne 22. dubna 1998.

nařízení vlády; směrnice MŠMT; prováděcí předpisy Zákona o vysokých školách

FINANCOVÁNÍ TERCIÁRNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

FINANCOVÁNÍ VOŠ A KONZERVATOŘÍ

- ▶ VOŠ a konzervatoře jsou v ČR financovány ze státního rozpočtu a z rozpočtů územních samosprávných celků (krajů, obcí).
- ▶ VOŠ hradí studenti úplatu za vzdělávání (dle Vyhlášky č.10/2005 Sb. O vyšším odborném vzdělávání).
- ▶ Finanční prostředky jsou pak těmito školami využity na investiční (kapitálové) a neinvestiční výdaje (přímé náklady na vzdělávání a provozní výdaje).
- ▶ Přímé náklady na vzdělávání jsou hrazeny z rozpočtu kapitoly MŠMT, tzn. přímo ze státního rozpočtu.
- ▶ Provozní a investiční výdaje jsou vždy hrazeny zřizovatelem školy (kraj, církev nebo soukromá osoba).

FINANCOVÁNÍ VYSOKÝCH ŠKOL

- ▶ V ČR je velký rozdíl mezi způsobem financování na veřejných vysokých školách a na soukromých vysokých školách.
- ▶ Soukromé vysoké školy mají povinnost zajistit finanční prostředky, přičemž MŠMT může poskytnout pouze dotaci na stipendia.
- ▶ Příjmy veřejné vysoké školy jsou více diverzifikovány:
  - příspěvek ze státního rozpočtu,
  - podpora výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků,
  - dotace ze státního rozpočtu,
  - výnosy z majetku,
  - výnosy z doplňkové činnosti
  - aj. ...

PRAVIDLA PRO POSKYTOVÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ A DOTACÍ VVŠ

- ▶ Tvoří téměř tři čtvrtiny příjmu veřejných vysokých škol.

VVŠ zpracují
žádost o
poskytnutí
příspěvku a
dotaci

Žádost předloží
Ministerstvu
školskému, mládeže
a tělovýchovy
(MŠMT)

Při stanovení výše
příspěvku jsou na
straně MŠMT
brány v potaz
tyto faktory:

- ▶ typ a finanční náročnost studijních programů,
- ▶ počet studentů,
- ▶ výsledky dosažené jak ve vzdělávací, tak ve vědecké a výzkumné, vývojové a inovační, umělecké nebo další tvůrčí činnosti,
- ▶ a další ...

Bilance příspěvku a dotací poskytovaných VVŠ

► Neboli rozpočet vysokého školství. Člení se na:

rozpočtový okruh I

institucionální financování VVŠ

rozpočtový okruh II

podpora studentů (stipendia či dotace)

rozpočtový okruh III

podpora rozvoje VVŠ

rozpočtový okruh IV

mezinárodní spolupráce, ostatní výdaje (*Fond vzdělávací politiky*)

DĚKUJI ZA POZORNOST 😊